

धनाधिपत्य (धन + अधि^०) n. die Oberherrschaft über die Schätze MBh. 9, 2753. 2756.

धनाध्यक्ष (धन + अध्यक्ष) m. ein Aufseher über die Schätze, Schatzmeister R. 1, 69, 2 (Gorr. 71, 2). 2, 32, 25 (Gorr. 32, 33). neben कोषाध्यक्ष Rāga-Tar. 1, 119. Bein. Kuvera's MBh. 1, 6837. 3, 1697. 14, 1928. Hariv. 12626. 13808. R. 3, 44, 28. 5, 89, 7. Civa's Civ.

धनाय (von धन), धनार्थेति ein Gut wünschen, nach Etwas begierig sein P. 7, 4, 34. Vop. 21, 5. प्रह्ला यदर्थज्ञाया न पोषाय धनायति VS. 23, 30. med.: न प्राणानां धनायते (पाण्डित्यः) MBh. 3, 4510.

धनायुस् (धन + आयुस्) m. N. pr. eines Sohnes des Dr̥ghajus Matsya-P. in VP. 398, N. 1. — Vgl. वनायुस्.

धनार्थ (धन + अर्थ) adj. Lohnes —, Preises werth TS. 2, 2, 6, 4.

धनार्थिन् (धन + अर्थिन्) adj. geldgierig M. 3, 34.

धनाशा (धन + 2. आशा) f. die Hoffnung auf Geld, das Verlangen nach Schätzen, Geldgier: धनाशा जीविताशा च जीर्यते ऽपि न जीर्यति Hariv. 1644. Hit. I, 103.

धनाश्री f. N. einer Rāgini, nach Hanumant die 3te Gemahlin des C̥r̥iṣāga, ÇKDr. धन्याशी As. Res. 3, 78.

धनिक (von धन) 1) adj. subst. reich, ein reicher Mann H. a n. 3, 53. fg. MED. k. 103. Pāṇāt. 229, 1. Dh̥rtas. 73, 14. — 2) m. Gläubiger M. 8, 47. 51. 176. 177. Jān. 2, 55. 84. Mān. 81, 24. P. 3, 2, 179, Sch. — 3) adj. gut MED. f. धनिका ein gutes Weib ebend. ein junges Weib Trik. 2, 6, 2. Çabdar. im ÇKDr. Weib überh. H. a n. m. Ehemann ebend. — 4) = धन्याक Kortander, m. H. a n. MED. n. Rāgan. im ÇKDr. — 5) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a. Verz. d. B. H. No. 823. — 6) f. धनिका N. einer Pflanze, = प्रियङ्गु Çabdar. im ÇKDr.

धनैन् (wie eben) 1) adj. subst. Beute —. Schätze besitzend, reich, wohlhabend; ein reicher Mann AK. 3, 1, 10. H. 357. 447. वधीर्हि दस्युं धनिर्न धनेन RV. 1, 33, 4. 180, 2. अत्रैव रुतेम धनिर्न प्रुचतः 4, 2, 15. M. 8, 179. 10, 121. MBh. 3, 8626 (अति^०). Varāh. Brh. S. 67, 13. 49. 33. 101, 3. fgg. Pāṇāt. 32, 22. Hit. I, 100. 149. 159. Kathās. 23, 33. Vet. 29, 13. Bhāg. P. 7, 13, 31. Z. d. d. m. G. 14, 369, 6. रुम्यादि धनिना वासः AK. 2, 2, 9. H. 993. — 2) m. Gläubiger M. 8, 61. Jān. 2, 13. 41. 93. der Eigentümer einer Sache 26. M. 8, 147. — 3) m. N. pr. eines Boten der Kapa MBh. 13, 7333. 7341. fg.

1. धैनिष्ठ adj. im superl.; dem Zusammenhange nach überaus rasch von 1. धन् (s. das.) RV. 10, 73, 1.

2. धनिष्ठ (von धन) 1) adj. proparox. überaus reich: धन्या धनिष्ठा: (ऋभवः) Çāṅk. Çr. 8, 20, 4. — 2) f. आ oxyt. späterer Name für das Nakshatra Çravishtā Çāntiç. 1, 20. pl. Çāṅk. Çr̥h. 1, 26. Çāntikalpa 13. MBh. 13, 3280. Varāh. Brh. S. 9, 33. 101, 12. Mān. P. 33, 14. sg. AK. 1, 1, 24. H. 114. Çāntikalpa 5. MBh. 13, 4266. Varāh. Brh. S. 103, 103 (der ganze Adhja fehlt in einer Hdschr.). Im comp. und wo sich die Zahl nicht bestimmen lässt MBh. 3, 1463. Varāh. Brh. S. 3, 1. 7. 2. 8, 27. 9, 20. 23, 6. 31, 16. 32, 18. 102, 5. fg. Brh. 25 (24), 15. Bhāg. P. 5, 23, 6.

धनीका f. = धनिका (s. u. धनक) ein junges Weib Çabdar. im ÇKDr.

धनीय (denom. von धन), धनीयति sich Reichthum wünschen P. 7, 4, III. Theil.

34, Sch. Vop. 21, 5.

धनीयक n. = धन्याक Kortander Ratnam. 48. Çabdar. im ÇKDr.

1. धन् Uṇādis. 1, 7. m. 1) Bogen Trik. 2, 8, 50 oder 51. H. 775, Sch. H. a n. 2, 270. MED. n. 11. Uḡḡval. धनुर्वशवि प्रुद्धो ऽपि निर्गुणः किं क-रिष्यति Hit. Pr. 22 (vgl. Uḡḡval. zu Uṇādis. 1, 7. 2, 118). Auch f. धन् Uṇādis. 1, 82. H. 775, Sch. Gātādh. im ÇKDr. nach der Uṇādivr. im Saṁkshiptas. auch m. — 2) ein best. Längenmaass, = 4 Hasta Vjutr. 188. धन्वत्तर Trik. 2, 2, 3. MBh. 8, 4224. — 3) der Schütze im Thierkreise H. a n. MED. — 4) ein best. Baum, = पियाल (vgl. धनुःपट) H. a n. MED. Semecarpus Anacardium Lin. Nigh. Pr. — Vgl. 1. धनुस्, 1. धन्वन्. 2. धैन् f. Sandbank (im Wasser); hervorragendes Festland, Insel (als solche werden die im Luftmeer schwimmenden Wolken angesehen): दा धन् वृक्षीमृष्वरतः पवित्रवत्ता चरतः पुनता RV. 10, 27, 17. निरि-न्द्र वृक्षीभ्यो वृत्रं धनुभ्यो अस्फुरः 8, 3, 19. धनोरधि विषुणक्ति व्याघ्र-पञ्चानः सन्काः प्रेतिमीयुः 1, 33, 4. धनोरधि प्रवत् आ स ऋणवति 144, 5. von dem Feuer, das als Blitz aus der Wolke niederfährt, heisst es: धनोरधि प्रवता यामि कुर्यं जिगीषसे पशुरिवावम्ष्टः 10, 4, 3. Daneben findet sich die Form धन् im AV.: परि वः सिक्तावती धन्वृक्ष्यक्रमोत् sandiges hohes Gestade 1, 17, 4. — Verwandt mit 2. धनुस्, 2. धन्वन् und viell. auch mit Sic, Σινός.

धनुःखण्ड (1. धनुस् + ख^०) n. ein Stück eines Bogens: आखाण्डस्य Megh. 15.

धनुःखर्ता (धनुस् + खाता von खन्) f. (संज्ञायाम्) P. 6, 2, 146, Sch.

धनुःपट (धनुस् + पट) m. ein best. Baum, = पियाल AK. 2, 4, 2, 15 (nach ÇKDr. wird hier धनुष्पट gelesen). Çabdar. im ÇKDr.

धनुकेतकी (धनु + के^०) f. eine best. Blume Vjutr. 142.

धनुगुप्त (1. धनु + गुप्त) m. N. pr. eines Mannes Upag. Av. 15.

धनुतर (von धन्व्) adj. rennend, rinnend; rasch fließend: शच्या कू-री धनुतरावतश्चेन्द्रवर्कः RV. 4, 35, 5. साकुमेता मर्षयस् स्वसरा दश धी-रस्य धीतयो धनुत्रोः 9, 93, 1. मघः पुनानाः कविभिः पवित्रैर्धुर्भर्हिन्व-त्यक्तुभिर्धनुत्रोः 3, 31, 16.

धनुराज (धनु + राज) m. N. pr. eines angeblichen Vorfahren Çākja-muni's Liā. II, Anh. II.

धनुर्गुण (1. धनुस् + गुण) 1) m. Bogensehne. — 2) f. आ Sanseviera zey-lanica Rozb. (S. Roxburghiana Schult.) eine Pflanze, aus deren Fasern Bogensehnen gemacht werden, Çabdar. im ÇKDr.

धनुर्ग्रह (1. धनुस् + ग्रह) 1) adj. subst. einen Bogen tragend, Bogenträ-ger, Bogenschütze P. 3, 2, 9. Vārtt. 1. R. 2, 44, 18. — 2) m. N. pr. eines der 100 Söhne des Dh̥rtarāshṭra MBh. 1, 2738. 8, 4262; vgl. धनुर्धर. — 3) m. die Kunst den Bogen zu führen: गान्धर्व नारदो वेद भरद्वाजो ध-नुर्ग्रहम् MBh. 12, 7662.

धनुर्ग्राह (1. धनुस् + ग्राह) adj. subst. = धनुर्ग्रह 1. MBh. 3, 1430. 14770. 17, 68.

धनुर्हुम (1. धनुस् + हुम) m. das zw Bogen dienende Bambusrohr Rāgan. im ÇKDr.

धनुर्धर (1. धनुस् + धर) 1) adj. subst. einen Bogen tragend, mit einem Bogen bewaffnet, Bogenschütze AK. 2, 8, 2, 37. H. 771, Sch. M. 7, 74. Draup. 6, 1. R. 1, 1, 43. 2, 31, 3. Ragh. 2, 29. 3, 34. 38. 12, 97. 16, 77. von